

भूजलाशयीन मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था (प्राथमिक),
मच्छिमार विविध कार्यकारी सहकारी संस्था, जलाशयावर
निर्माण करावयाचा संघ व भूजलाशयीन जिल्हा मच्छिमार संघ
नोंदणीसाठी सुधारित धोरण तयार करणेकरिता शासनास
शिफारशी सादर करण्यासाठी समिती गठित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : मत्स्यवि २०१६/प्र.क्र.१७१(भाग ३)/पदुम १३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : १६ जून, २०२३

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक : मत्स्यवि-२०१६/प्र.क्र. १७१ (भाग ३)/पदुम-१३, दि.१२/०५/२०२३
- २) शासन निर्णय क्रमांक : मत्स्यवि २०१६/प्र.क्र.१७१(भाग ३)/पदुम १३ दि.२६/०५/२०२३

प्रस्तावना -

भूजलाशयीन मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था/ संघ यांची नोंदणी निकषाच्या अनुषंगाने दि.०३.०७.२०१९ अन्वये निर्गमित सुधारित शासन निर्णयातील तरतूदी जसे की, तलाव / जलाशयावर नोंदणीकृत संस्था असल्यास अशा तलाव / जलाशयावर नव्याने संस्थेची नोंदणी करण्यात येऊ नये, नव्याने हस्तांतर झालेल्या तलाव/जलाशयावर एकापेक्षा जास्त संस्थेची नोंदणी करण्यास प्रतिबंध असणे यावर तोडगा म्हणून दि.०३.०७.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील त्रुटी दूर करून शासनाने निर्माण केलेल्या जलाशयातून मत्स्यव्यवसायाच्या माध्यमातून परंपरागत भोई, कहार, ढिवर, कोळी मच्छिमार या दुर्बल घटकांना संधी देवून त्यांना मुख्य प्रवाहात सामिल करून घेण्याकरिता दि.१२/०५/२०२३ चा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता .

तथापि मच्छिमार संघटनांनी एका तलावावर एकच संस्था असावी, दुसरी संस्था असू नये, १० किमीच्या परिधीतील बाहेरच्या संस्था तलावावर नोंदणीकरिता घेऊ नये अशा प्रकारच्या मागण्या केल्या आहेत. सबब दि.१२/०५/२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयाचा फेरविचार करण्याकरिता या शासन निर्णयास स्थगिती देण्याची तसेच भूजलाशयीन मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था व संघ नोंदणीबाबत सर्वसमावेशक अशा स्वरूपाचे, नवीन धोरण करण्याची विनंती करण्यात आली होती. या विनंतीस अनुसरून दि.१२/०५/२०२३ अन्वये निर्गमित शासन निर्णयास वाचा क्र.२ येथे नमुद शासन निर्णयान्वये स्थगिती देण्यात आली आहे.

मच्छिमार संघटनांनी केलेल्या मागणीच्या अनुषंगाने भूजलाशयीन मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था संघ नोंदणीबाबत सर्वसमावेशक अशा स्वरूपाचे, नवीन धोरण करण्याकरिता शासनास शिफारशी सादर करण्यासाठी मच्छिमार संघटनांमधील प्रतिनिधीची समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

या शासन निर्णयाद्वारे, भूजलाशयीन मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था व संघ नोंदणीबाबत नवीन धोरण करण्याकरिता शासनास शिफारशी सादर करण्यासाठी मच्छिमार संघटनांमधील प्रतिनिधीची समिती गठीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र .	सदस्याचे नाव	पदनाम
१	श्री विवेक दिनकर जुगादे	अध्यक्ष
२	श्री.वासुदेवराव सुरजुसे	सदस्य
३	श्रीम.कोकीळाताई वाघ	सदस्य
४	श्री भूषण पैठणकर	सदस्य
५	श्री.मंगेश पवार	सदस्य
६	श्री योगेश झिटे	सदस्य

७	श्री भीमरावजी कावनपुरे	सदस्य
८	श्री . शैलेश दरगुडे	सदस्य
९	श्री. जयदीप पाटील	सदस्य
१०	श्री. विनोद म्हात्रे	सदस्य
११	श्री. प्रकाश मारोतराव लोणारे	सदस्य
१२	श्री. अमोल ज्ञानेश्वर बावणे	सदस्य
१३	श्री. दशरथप्रसाद बटुक केवट	सदस्य
१४	श्री. दिलीप लक्ष्मण शिवरकर	सदस्य
१५	श्री.चतुर्भूज भानारकर	सदस्य
१६	श्री. शामराव अश्रुबा आडणे	सदस्य
१७	श्री. निरंजन शामरावजी कुरवाडे	सदस्य
१८	श्री.गजानन मोतीराम मोहोळे	सदस्य
१९.	श्री. कृष्णाजी बोंधाल मंचलवार	सदस्य
२०.	श्रीम. अलका अनिल घाटे	सदस्य
२१	श्री.संजय उत्तमराव सुरजुसे	सदस्य
२२.	श्री.राहुल चंद्रभान हरसुले	सदस्य
२३.	किरण अशोक गिते,	सदस्य
२४	श्री अर्जुन शंकरराव नेमाडे	सदस्य
२५	श्री.महादेव पांडुरंग कदम	सदस्य
२६	श्री.महेंद्र नारायण काथवटे ,	सदस्य
२७	श्री.नंदेश लालचंद्र ढोले	सदस्य
२८	प्रा. एकनाथ काटकर	सदस्य
२९	महाराष्ट्र ऍक्वाक्लचर फ़ार्मर्स आर्गनाइजेशन यांचे नामनिर्देशित सहा प्रतिनिधी	सदस्य
३०	सहआयुक्त , मत्स्यव्यवसाय (भूजल), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा व कालावधी -

सदर समिती खालील मुद्द्याबाबत शासनास शिफारशी सादर करेल.

१. एकाही तलावावर उपविधीत समाविष्ट नसलेल्या २९२ संस्था याच्यापर्यंत कसे पोहचता येईल याबाबत उपाययोजना सुचविणे.
२. १० किमी च्या परिधीतील अंतर मर्यादेमुळे इतक्या वर्षानंतरही ६३९ तलावावर संस्था नोंदणी न होऊ शकणे.
३. ज्यांच्या जमिनी तलावात गेल्या आहेत अशांच्या बाबतीत प्रकल्पग्रस्त म्हणून मासेमारी हक्क निर्धारित करणे
४. क्रियाशील मच्छिमार संज्ञेच्या व्याख्येतील संदिग्धता दूर करून सक्रिय मच्छिमार अशी सुटसुटीत व्याख्या करणे
५. मोठ्या तलावाबाबत विशेषतः ५०० हेक्टरवरील मोठ्या तलाव /जलाशयावरील संस्थांची संख्या निर्धारित करणे

६. १७००० तलावावर एकच संस्था त्यांच्या सदस्य संख्या विचारात न घेता नोंदणीकृत असणे व त्यावर दुसऱ्या संस्थेस नोंदणी नसणे यामुळे इतर सदस्यांना संस्था स्थापनेचे स्वातंत्र्य हिरावून घेण्याची भावना निर्माण झाल्याने त्यावर उपाययोजना करणे

७. बहुउद्देशीय कार्यकारी सहकारी संस्था व भूजलाशयीन सहकारी संस्था असा भेद मिटविणे

८. संस्थेस परंपरागत मासेमारी करणाऱ्या सदस्यांशिवाय तांत्रिक मनुष्यबळ निर्मितीसाठी सदस्य करून घेण्याची व त्यासाठी संख्या निर्धारित करण्याची तरतुद करणे

९. सहकारी संस्था व सहकारी संघ व्याख्या सुस्पष्ट करणे

१०. एकाहून अधिक जिल्ह्यात विस्तारित जलाशयावर नोंदणीबाबत विशेषतः संघ स्थापनेबाबत सुस्पष्टता आणणे

११. १० किमीच्या परिधीतील अंतर मर्यादेमुळे नोंदणी न होऊ शकलेल्या संस्थांच्या अंतर मर्यादेत वाढ करणे.

या विषयाबाबत तसेच इतर अनुषंगीक बाबींसंदर्भात प्राप्त निवेदने आक्षेप तसेच इतर उपस्थित मुद्द्यांबाबत संबंधित संस्था / व्यक्ती यांच्याशी चर्चा करून, सदर समिती २ महिन्यांमध्ये शासनास शिफारशी सादर करेल.

उक्त नमूद समितीने शासनास शिफारशी सादर केल्यानंतर त्यावर अंतिम निर्णय घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे चार सदस्यीय समिती स्थापन करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	सदस्याचे नाव	पदनाम
१	मा.मंत्री (मत्स्यव्यवसाय) मंत्रालय, मुंबई.	अध्यक्ष
२	सचिव (मत्स्यव्यवसाय) मंत्रालय, मुंबई.	सदस्य
३	आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	सदस्य
४.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ, मुंबई	सदस्य

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०६१६१७१९१९२२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अश्विनी जाधव)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (मत्स्यव्यवसाय), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. सचिव (मत्स्यव्यवसाय), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ, मुंबई
६. उपसचिव, मत्स्यव्यवसाय विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
७. सहआयुक्त (भूजल), आयुक्त मत्स्यव्यवसाय यांचे कार्यालय, मुंबई.

८. श्री विवेक दिनकर जुगादे, १११, द्वारकामाई, पावन भूमी, सोमलवाडा, वर्धा रोड, नागपूर पिन-४४००२५
९. श्री.वासुदेवराव सुरजुसे, मु.पो.राजुरा बाजार, ता. वरुड, जि.अमरावती पिन-४४४९०६
१०. श्रीम.कोकीळाताई वाघ, आकाश हाऊसिंग सोसायटी, जाचक नगर जयभवानी रोड, नाशिक पिन-४२२१०१
११. श्री भूषण पैठणकर, ७०५. ओम सिध्दी सोसायटी, अजीत पार्कजवळ, सोमवार बाजार, मालाड (पश्चिम) मुंबई-४०००६४
११. श्री.मंगेश रामदास पवार, ७०३, गणेश सोसायटी, वीर सावरकर नगर, बोरीवली (पुर्व), मुंबई-४०००६६
१२. श्री योगेश बापूराव झिटे, दुर्गा नगर, प्लॉट नं.६४ मटाले मंगल कार्यालयासमोर कामट वाडे रोड, सिडको. नाशिक
१३. श्री भीमरावजी कावनपुरे, मु.पो.शेंदूर, जणा घाट ता. वरुड, जि.अमरावती पिन-४४४९०७
१४. श्री.शैलेश दरगुडे ए/३०४, अनुपम सोसायटी एसबीआय बँकेसमोर, मानपाडा रोड, डोंबिवली पूर्व जि.ठाणे
१५. श्री. जयदीप पाटील प्लॉट नं३०२, गोल्डन व्हिव अपार्टमेंट, प्लॉट ६६A सेक्टर ४A, कोपरखैरणे, नवी मुंबई-४००७०९.
१६. श्री. विनोद छत्रपती म्हात्रे, छत्रपती म्हात्रे निवास, गणेशनगर, डोंबिवली (पश्चिम) ४२१ २०२
१७. श्री. प्रकाश मारोतराव लोणारे, क्र.२२ पहिला माळ, दि.विदर्भ प्रिमिअर सोसायटी, हरिभाऊ कोलते अपार्टमेंट, हसनबाग रोड, नंदनवन, नागपूर
१८. श्री. अमोल ज्ञानेश्वर बावणे, घर नं १०३, वार्ड नं.३, मु.पो. कान्होलीबारा, ता.हिंणगा जि. नागपूर
१९. श्री. दशरथप्रसाद बटुक केवट, जठारपेट, बर्फ कारखानाजवळ, अकोला
२०. श्री.दिलीप लक्ष्मण शिवरकर, माणिकनगर, वडाळा (पैकु), चिमूरक्रांती हास्पिटल, मु.पो.ता.चिमुर जि.चंद्रपूर
२१. श्री.चतुर्भूज भानारकर, वार्ड नं.५ सानगडी, ता.साकोली, जि.भंडारा
२२. श्री. शामराव अश्रुबा आडणे, नॅशनल मराठी शाळेजवळ, जय भवानी नगर, सिल्लोड, छत्रपती संभाजीनगर.
२३. श्री. निरंजन शामरावजी कुरवाडे, अमरावती, ग्रामीण
२४. श्री.गजानन मोतीराम मोहोळे, यवतमाळ
२५. श्री. कृष्णाजी बोंधाल मंचलवार, मु.पो.ता.अहेरी जि. गडचिरोली
२६. श्रीम अलका अनिल घाटे, माऊली दत्त को ऑप सोसायटी, बी विंग, रुम नं ४ पंचवटी बिल्डींग बाजूला, दत्त मंदिर जवळ, मांडा टिटवाळा(प) कल्याण जि.ठाणे
२७. संजय उत्तमराव सुरजुसे, वॉर्ड नं.२, गावटाकळी कानडा पो. फर्सि टाकळी कानडा, धानोरा फ्रासी, अमरावती
२८. श्री.राहुल चंद्रभान हरसुले, महात्मा फुले सोसायटी, आयडीआय बँकेच्या बाजूला, वाघापूर रोड, ता.जि.यवतमाळ
२९. श्री. किरण अशोक गिते, घर क्र.३१८/१, पशुवैद्यकीय दवाखान्याशेजारी, पो.मढ, ता.जुन्नर, जि.पुणे
३०. श्री अर्जुन शंकरराव नेमाडे, मु.पो. आमलापूर, तहसील चिखली जि.बुलढाणा ४४०००१
३१. श्री.महादेव पांडुरंग कदम, सोमवार पेठ ता.शिराळा जि.सांगली
३२. श्री.महेंद्र नारायण काथवटे, साईशिल्प रो.हा नं २, ध्यान मंदिरासमोर, कमलनगर हिरावाडी, नाशिक
३३. श्री.नंदेश लालचंद्र ढोले, N- ५२/SE-३/६/६, अतुल डेअरीमागे, उत्तमनगर, सिडको, नाशिक
३४. प्रा. एकनाथ काटकर, प्लॉट नं ७, भोईरज कॉलनी, जाधववाडी, मार्केट यार्ड रोड समोर कोल्हापूर पिन.४१६००५
३५. महाराष्ट्र ऍक्वाक्लचर फार्मर्स आर्गनाईजेशन, यांचे नामनिर्देशित प्रतिनिधी (६)
३६. निवड नस्ती.